

HOE NIEMAND MIJ GELOOFDE EN IK BIJNA ALLES VERLOOR

Deze lesbrief hoort bij *Hoe niemand mij geloofde en ik bijna alles verloor* van Gertrud Jetten. In dit boek wil Iris niets liever dan bij haar verzorgpony Binkie zijn, ook al vindt ze zijn baas Erik eigenlijk een vervelende vent. Erik doet en zegt dingen waar Iris helemaal geen zin in heeft, maar ze vindt het moeilijk om voor zichzelf op te komen.

Deze lesbrief gaat over jezelf zijn, over grenzen aangeven en weerbaar zijn. De vragen zijn het meest geschikt voor een klassengesprek. Er is geen antwoordblad, want bij veel vragen geldt dat er geen goede of foute antwoorden zijn. De bedoeling is dat leerlingen door samen te praten of te overleggen met een klasgenoot op nieuwe ideeën komen.

DIT BEN IK

Voor de leerling Wie ben jij? Wat voor kleur haar heb je, welke kleren draag je het liefst? Teken jezelf zoals je echt bent (volgens jou). Bijvoorbeeld met je lievelingskleren aan, of met je hond, of je voetbal, of je gitaar.

Voor de leerling Vergelijk je tekening met die van je buurman of buurvrouw. Wat zijn de verschillen? En wat hebben jullie hetzelfde?

OVER DE GRENS

Dit is een activiteit voor de hele klas. Trek een streep in het midden van de klas. Ga met de hele klas aan één kant staan. **Leerkracht leest vragen voor.** Als je de vraag met 'ja' kunt beantwoorden, ga je naar de andere kant van de streep.

- Heb je vandaag gympen aan?
- Heb je vandaag een boterham gegeten?
- Houd je van voetbal?
- Ben je weleens verliefd geweest?
- Ben je weleens bang geweest?
- Heb je bruine ogen?
- Kijk je weleens filmpjes van Enzo knol?

Voor de leerkracht Vraag steeds door, laat kinderen aan elkaar uitleggen.

Hoe was het om over de streep te stappen? Hoe was het om juist te blijven staan?

Ben je ook een keer alleen blijven staan? Hoe voelde je je toen je alleen stond? Kun je zien hoe iemand zich voelt? Sta je op een andere manier als je alleen staat?

Bij welke vragen waren er grote overeenkomsten? Bij welke vragen waren er grote verschillen?

STA ALS EEN BOOM

Je kunt 'sterk staan', als een sterke boom, of een beetje wiebelig, 'als riet'. Oefen dat even. Als je iets duidelijk wilt maken, kun je het beste als een sterke boom staan. Dan kom je overtuigend over.

Oefen even in tweetallen. De een stelt een vraag, de ander zegt 'ja' of 'nee'. Kijk naar elkaar: is het antwoord duidelijk of aarzelt de ander?

Voor de leerkracht Als de kinderen moeite hebben om vragen te verzinnen kun je een paar gesloten vragen als voorbeeld geven: Vond je het boek leuk om te lezen? Houd jij van paarden? Houd jij van fietsen? Ben je een jongen?

MIJN LIEFSTE BEZIT

Voor de leerling Iris wil haar ouders niet over Erik vertellen, omdat ze Binkie dan misschien kwijtraakt. Wie of wat zou jij echt niet kwijt willen raken? Vertel waarom.

DAPPER ALS EEN... ALEX

Voor de leerling In het boek durft Alex, de zus van Iris, heel veel. Schrijf drie dappere dingen op van Alex.

Je bent zelf soms ook dapperder dan je dacht: denk maar eens aan Iris, die Erik confronteert hoewel ze dat heel eng vindt. Wanneer was jij dapper?

VERTEL JE HET OF NIET?

Voor de leerling Sommige dingen houd je liever voor jezelf. Omdat het een geheim is of omdat je je schaamt. Hieronder zie je een aantal voorbeelden. Omcirkel wat je niet aan je ouders zou vertellen.

Er zit een scheur in je broek

Je hebt stiekem je boek uitgelezen terwijl je moest slapen

Je hebt een mooie vaas van je moeder kapotgegooid

Je hebt je toets slecht gemaakt

Je hebt ruzie met je beste vriend(in)

Je bent verliefd

Je hebt een prijs gewonnen

Voor de leerling Iris vindt het moeilijk om over Erik te vertellen aan haar ouders. Vind jij dat ze dat moet doen? Waarom wel/niet?

En als je aan Binkie denkt, snap je dan dat ze het niet vertelde? Wat had ze anders kunnen doen?

WAT DOE JE?

Voor de leerling Soms vinden volwassenen dat je iets moet doen, terwijl jij dat echt niet wilt. Kinderen hebben niets te willen, zeggen ze dan. Maar is dat zo? Hieronder komen een paar voorbeelden. Werk eerst alleen. Omcirkel de antwoorden die jij kiest. Je mag ook een eigen antwoord verzinnen.

Stel je voor dat jij Iris was. Erik zegt dat zij geheim moet houden hoe hij doet en tegen haar praat. Zou jij dat doen?

Ja, ik zou Erik gehoorzamen.

Nee, ik zou het aan mijn ouders vertellen.

Eigen antwoord:

Stel je voor dat jij een groot cadeau hebt gekregen van je tante en je oom. Je bent er heel erg blij mee. Nu verwacht iedereen dat je ze met een kus bedankt. Mag je zeggen dat je liever een hand geeft?

Ja, omdat

Nee, omdat

Eigen antwoord:

Stel je voor dat je de kus niet hebt gegeven. Je moeder neemt je even apart en zegt tegen je dat het er heel ondankebaar uitziet als je alleen een hand geeft. Wat doe je?

Ik geef ze toch maar snel een kusje

Ik vertel hoe blij ik ben met het cadeau

Ik ga gauw naar mijn eigen kamer

Ik leg uit dat ik altijd verlegen word als ik iemand wil bedanken

Eigen antwoord:

Stel je voor dat je een ijsje hebt gekregen van de oppas. Die zegt dat je er beter niet over kunt praten, omdat je broertje er anders ook een wil. Wat doe je?

Ik zeg het tegen mijn broertje

Ik zeg het tegen mijn ouders

Ik zeg het tegen niemand

Eigen antwoord:

Stel je voor dat het geen ijsje was, maar een cadeau. Wat doe je nu?

Ik zeg het tegen mijn broertje

Ik zeg het tegen mijn ouders

Ik zeg het tegen niemand

Eigen antwoord:

Een meneer in de bus gaat heel dicht naast je zitten. Zijn been komt tegen jouw been aan. Je vindt het niet prettig. Wat doe je?

Ik kruip in een hoekje

Ik sta op

Ik vraag of hij wil opschuiven

Ik doe niets

Eigen antwoord:

Nu ga je de antwoorden met je praatmaatje (of in een groepje) vergelijken. Denken jullie hetzelfde over deze vragen? Deze vragen kun je niet goed of fout beantwoorden, dus je hoeft het niet met elkaar eens te worden.

MAG JE HET ZEGGEN?

Streep de dingen door waarvan jij vindt dat je ze niet mag zeggen.

- *Wat ruik je lekker.*
- *Ik wil niet met jou theedrinken.*
- *Dit lust ik niet.*
- *Ben jij altijd al zo dik geweest?*
- *Raak me niet aan.*
- *Ik wil geen knuffel van jou.*
- *Ik eis een ijsje.*
- *Jouw moeder is echt heel stom.*
- *Ik wil niet meer op schoot zitten.*
- *Ik wil de badkamer graag op slot doen.*
- *Ik wil geen rok of jurk of kriebeltrui dragen.*
- *Ik wil geen afscheidskus geven.*
- *Het gaat je niets aan.*

Vergelijk jouw antwoorden weer met je praatmaatje en praat er even over door.

Voor de leerkracht De essentie van deze oefening is dat kinderen leren dat ze toestemming mogen geven over wat er met hun lichaam gebeurt. Kinderen mogen hun grenzen aangeven. Grenzen kunnen voor iedereen verschillend zijn. Zelfs als er iets naars moet gebeuren zoals bij een arts of tandarts, zal er altijd aan het kind worden uitgelegd wat er nu eenmaal moet gebeuren. Er is geen arts of tandarts die zonder vragen een kind zal aanraken. Wanneer je je grenzen aangeeft, kun je dat het beste doen op de manier die we hiervoor geoefend hebben: rustig en als een sterke boom.

PIEKEREN DOE JE NIET ALLEEN

Voor de leerling Er zijn leuke geheimen en niet-leuke geheimen. Over de niet-leuke geheimen moet je soms veel piekeren. Dan zijn geheimen te groot om in je eentje te bewaren. Er zijn ook pas-op geheimen. Dat zijn niet-leuke geheimen waarbij iemand zegt: 'Pas op, dit mag je niet doorvertellen, want dan...' Pas-op geheimen moet je altijd doorvertellen aan een volwassene, omdat ze niet vanzelf stoppen en het geheim vervelend voor je blijft. Het is vaak moeilijk om erover te beginnen. Daarom maken we een anti-piekerkaart. Schrijf hierop 3 namen van mensen die je echt vertrouwt. Het mogen kinderen zijn of volwassenen.

anti-piekerkaart

als ik pieker ga ik naar:

.....

of naar:

.....

of naar:

.....

.....

Voor de leerling Sommige geheimen zijn te groot om met 2 kinderen te bespreken. Bijvoorbeeld de pas-op geheimen. Die hoef je als kind niet op te lossen. Ga dan naar een volwassene. Staat er een volwassene op je piekerkaart? Zo niet, schrijf er dan een op de onderste stippellijn.

Maak twee- of drietallen: Wat is het leukste geheim dat je kunt verzinnen? Verzin met elkaar ook niet-leuke geheimen.

NET ALSOF

Voor de leerling Oefen met een groepje van drie met de anti-piekerkaart. Neem ieder een extra anti-piekerkaart. Schrijf elkaars namen op de kaart.

We spelen een toneelstukje. Eén iemand kiest een geheim (hoeft niet echt te zijn). Verklap het geheim niet direct. Zij of hij loopt naar de anderen toe en zegt: 'Ik pieker zo...'
De anderen reageren zoals zij zouden reageren. Lukte het je om het geheim te vertellen?

